

C.3 Trh práce

Prameny kapitoly 3: ČSÚ, MPO ČR, MPSV ČR, propočty MF ČR.

Tabulka C.3.1: Zaměstnanost – roční

		2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
									Predikce	Predikce	Výhled
Výběrové šetření pracovních sil – ČSÚ:											
Zaměstnanost ¹⁾	prům. v tis. osob	4733	4707	4764	4828	4922	5002	4934	4864	4893	4929
	růst v %	-0,7	-0,6	1,2	1,3	1,9	1,6	-1,4	-1,4	0,6	0,7
– zaměstnanci ²⁾	prům. v tis. osob	3922	3914	4001	4048	4125	4196	4107	4026	4051	4077
	růst v %	-2,0	-0,2	2,2	1,2	1,9	1,7	-2,1	-2,0	0,6	0,7
– podnikatelé ³⁾	prům. v tis. osob	811	792	763	780	797	807	827	838	842	852
	růst v %	6,4	-2,4	-3,7	2,2	2,2	1,2	2,6	1,3	0,5	1,1
Nezaměstnanost	prům. v tis. osob	399	426	410	371	276	230	352	398	383	360
Míra nezaměstnanosti	průměr v %	7,8	8,3	7,9	7,1	5,3	4,4	6,7	7,6	7,3	6,8
Pracovní síla	prům. v tis. osob	5132	5133	5174	5199	5198	5232	5286	5262	5276	5289
	růst v %	-0,1	0,0	0,8	0,5	0,0	0,7	1,0	-0,5	0,3	0,2
Populace ve věku 15–64 let	prům. v tis. osob	7214	7247	7270	7307	7347	7410	7431	7428	7399	7354
	růst v %	0,4	0,4	0,3	0,5	0,5	0,9	0,3	0,0	-0,4	-0,6
Zaměstnanost / Populace 15–64	průměr v %	65,6	64,9	65,5	66,1	67,0	67,5	66,4	65,5	66,1	67,0
Míra zaměstnanosti 15–64 let ⁴⁾	průměr v %	64,9	64,2	64,8	65,3	66,1	66,6	65,4	64,4	65,0	65,8
Prac.síla / Populace 15–64	průměr v %	71,1	70,8	71,2	71,2	70,8	70,6	71,1	70,8	71,3	71,9
Míra ekon.aktivity 15–64 let ⁵⁾	průměr v %	70,4	70,1	70,4	70,3	69,8	69,7	70,1	69,7	70,1	70,6
Národní účty – ČSÚ:											
Zaměstnanost (domácí koncept) ⁶⁾	prům. v tis. osob	4923	4940	4992	5088	5224	5288	5226	5167	5208	5251
	růst v %	-1,3	0,3	1,0	1,9	2,7	1,2	-1,2	-1,1	0,8	0,8
Odpracované hodiny	mld. hodin	9,58	9,65	9,81	9,97	10,18	10,37	9,88	9,78	9,87	9,98
	růst v %	-1,3	0,8	1,6	1,7	2,0	1,9	-4,7	-1,0	0,9	1,2
Odpracované hodiny/zaměstnanost	hodiny	1945	1954	1965	1960	1948	1962	1891	1892	1894	1901
	růst v %	0,1	0,4	0,6	-0,2	-0,6	0,7	-3,6	0,1	0,1	0,4
Registrovaná nezaměstnanost – MPSV:											
Nezaměstnanost	prům. v tis. osob	521,6	537,4	514,3	474,8	392,8	324,6	465,6	527	503	469
Míra nezaměstnanosti ⁷⁾	průměr v %	9,90	10,24	9,79	.	.	.	.	.	.	.
	průměr v %	.	9,2	8,97	8,13	6,62	5,44	7,97	9,0	8,7	8,1
Registrovaní zahraniční pracovníci – MPSV, MPO											
Celkem	prům. v tis. osob	163,2	169,4	195,2	233,2	276,2	343,5	335,4	.	.	.
	růst v %	-2,6	3,8	15,3	19,4	18,5	24,4	-2,3	.	.	.
– zaměstnanci	prům. v tis. osob	102,3	106,1	131,2	165,5	209,7	270,2	252,6	.	.	.
	růst v %	-3,5	3,7	23,7	26,1	26,7	28,8	-6,5	.	.	.
– podnikatelé	prům. v tis. osob	60,9	63,3	64,0	67,7	66,5	73,3	82,8	.	.	.
	růst v %	-1,1	3,9	1,2	5,7	-1,8	10,2	13,0	.	.	.

Rozdíly mezi nezaměstnaností podle VŠPS a podle registrace na úřadech práce vyplývají jednak z odlišné definice obou ukazatelů a jednak ze způsobu šetření VŠPS, který pravděpodobně systémově snižuje vykazovaný počet nezaměstnaných (pořadí otázek v dotazníku, struktura non-response).

¹⁾ Zaměstnaní s jediným nebo hlavním zaměstnáním podle Výběrového šetření pracovních sil (VŠPS).

²⁾ Včetně členů produkčních družstev.

³⁾ Včetně pomáhajících rodinných příslušníků.

⁴⁾ Na rozdíl od předchozího ukazatele nezahrnuje zaměstnané nad 64 let.

⁵⁾ Na rozdíl od předchozího ukazatele nezahrnuje pracovní sílu nad 64 let

⁶⁾ Oproti VŠPS zahrnuje navíc i odhady zaměstnanosti v šedé ekonomice, zaměstnanosti cizinců – nerezidentů (zejména pendlerů) či v zemědělském samozásobení apod.

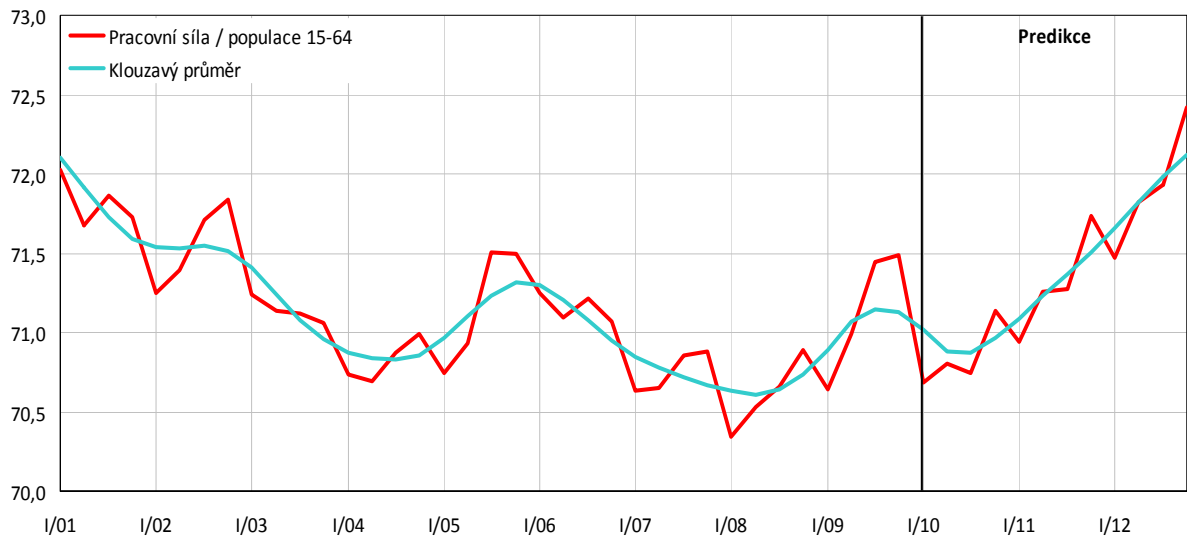
⁷⁾ V prvním řádku podle „staré“ metodiky, ve druhém řádku podle „nové“ metodiky.

Tabulka C.3.2: Zaměstnanost – čtvrtletní

		2009				2010			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
						Odhad	Odhad	Predikce	Predikce
Výběrové šetření pracovních sil – ČSÚ:									
Zaměstnanost	<i>průměr v tis.osob</i>	4947	4941	4922	4927	4829	4857	4869	4901
	<i>růst v %</i>	-0,2	-1,2	-1,9	-2,1	-2,4	-1,7	-1,1	-0,5
– zaměstnanci	<i>průměr v tis.osob</i>	4124	4119	4089	4096	3992	4019	4030	4062
	<i>růst v %</i>	-0,9	-1,8	-2,8	-2,9	-3,2	-2,4	-1,4	-0,8
– podnikatelé	<i>průměr v tis.osob</i>	823	823	833	831	837	838	839	839
	<i>růst v %</i>	3,2	1,8	3,0	2,2	1,7	1,9	0,8	1,0
Nezaměstnanost	<i>průměr v tis.osob</i>	303	334	387	385	423	403	385	381
Míra nezaměstnanosti	<i>průměr v %</i>	5,8	6,3	7,3	7,2	8,0	7,7	7,3	7,2
Pracovní síla	<i>průměr v tis.osob</i>	5250	5275	5309	5312	5252	5259	5254	5282
	<i>růst v %</i>	0,9	1,0	1,3	0,9	0,0	-0,3	-1,0	-0,6
Populace ve věku 15–64 let	<i>průměr v tis.osob</i>	7432	7431	7430	7431	7430	7428	7427	7425
	<i>růst v %</i>	0,5	0,3	0,2	0,1	0,0	0,0	0,0	-0,1
Zaměstnanost / Populace 15–64	<i>průměr v %</i>	66,6	66,5	66,2	66,3	65,0	65,4	65,6	66,0
	<i>meziroční přírůstek</i>	-0,5	-1,1	-1,4	-1,5	-1,6	-1,1	-0,7	-0,3
Míra zaměstnanosti 15–64 let ¹⁾	<i>průměr v %</i>	65,6	65,4	65,2	65,3	64,1	64,3	64,5	64,9
	<i>meziroční přírůstek</i>	-0,5	-1,2	-1,5	-1,6	-1,5	-1,1	-0,8	-0,4
Prac.síla / Populace 15–64	<i>průměr v %</i>	70,6	71,0	71,4	71,5	70,7	70,8	70,7	71,1
	<i>meziroční přírůstek</i>	0,3	0,5	0,8	0,6	0,0	-0,2	-0,7	-0,3
Míra ekon.aktivity 15–64 let ²⁾	<i>průměr v %</i>	69,6	69,9	70,4	70,4	69,6	69,7	69,6	70,0
	<i>meziroční přírůstek</i>	0,2	0,3	0,7	0,5	0,0	-0,2	-0,8	-0,4
Národní účty – ČSÚ:									
Zaměstnanost (domácí koncept)	<i>průměr v tis.osob</i>	5235	5228	5220	5222	5126	5153	5179	5209
	<i>růst v %</i>	0,0	-0,9	-1,9	-1,9	-2,1	-1,4	-0,8	-0,2
Odpracované hodiny	<i>mld.</i>	2,51	2,57	2,35	2,46	2,46	2,54	2,33	2,45
	<i>růst v %</i>	-3,8	-4,0	-6,2	-5,2	-1,9	-1,1	-1,0	-0,2
Odpracované hodiny / zaměstnanost	<i>hodiny</i>	479	491	450	471	480	493	449	471
	<i>růst v %</i>	-3,8	-3,1	-4,4	-3,3	0,2	0,3	-0,2	0,0
Registrovaná nezaměstnanost – MPSV:									
Počet nezaměstnaných	<i>průměr v tis.osob</i>	409,2	456,8	487,1	509,2	571	531	507	498
Míra nezaměstnanosti	<i>průměr v %</i>	7,0	7,9	8,4	8,7	9,7	9,0	8,6	8,5
Registrovaní zahraniční pracovníci – MPSV, MPO									
Celkem	<i>průměr v tis.osob</i>	348,4	336,5	331,8	324,8	315,0	.	.	.
	<i>růst v %</i>	10,4	-0,2	-6,5	-11,2	-9,6	.	.	.
– zaměstnanci ³⁾	<i>průměr v tis.osob</i>	270,1	255,0	247,2	238,1	222,8	.	.	.
	<i>růst v %</i>	9,9	-3,8	-11,9	-17,8	-17,5	.	.	.
– podnikatelé ⁴⁾	<i>průměr v tis.osob</i>	78,3	81,5	84,6	86,8	92,2	.	.	.
	<i>růst v %</i>	12,1	12,8	13,6	13,6	17,7	.	.	.

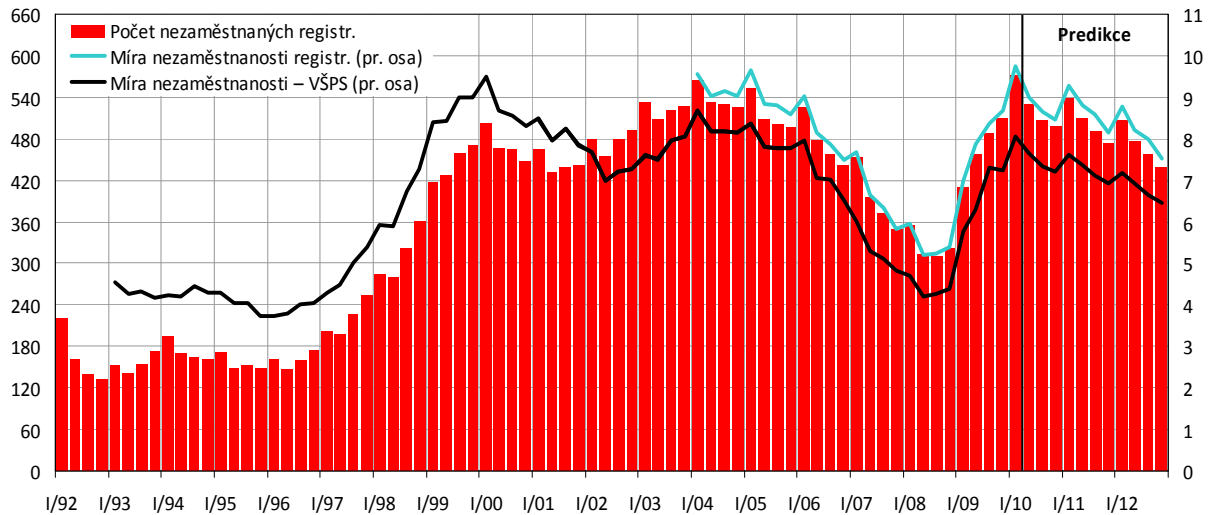
¹⁾ Na rozdíl od předchozího ukazatele nezahrnuje zaměstnané nad 64 let.²⁾ Na rozdíl od předchozího ukazatele nezahrnuje pracovní sílu nad 64 let.³⁾ Vážený aritmetický průměr počátečního, průběžných a koncového stavu.⁴⁾ Prostý aritmetický průměr počátečního a koncového stavu.

Graf C.3.1: Poměr pracovní síly k počtu obyvatel ve věkové skupině 15-64 let (v %)

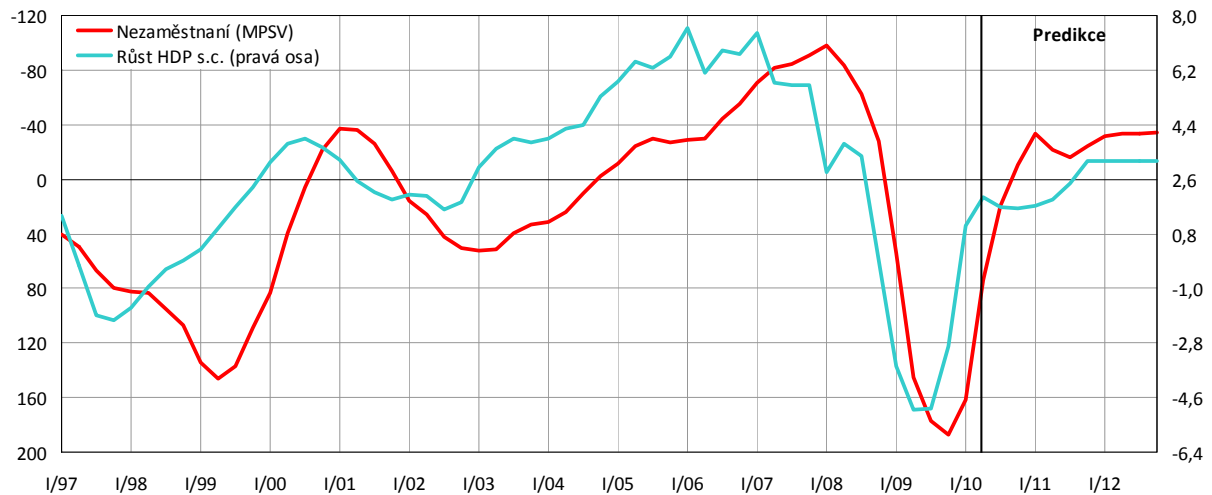
Graf C.3.2: Nezaměstnanost

čtvrtletní průměry, v tis. osob, v % (pravá osa)

Graf C.3.3: Ekonomický výkon a nezaměstnanost

meziroční přírůstky reálného HDP v % a registrované nezaměstnanosti v tis. osob

Tabulka C.3.3: Trh práce - analytické ukazatele

		2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
									Predikce	Predikce	Výchled
Náhrady na 1 zaměstnance: ¹⁾											
– nominální	růst v %	8,2	6,7	4,6	6,6	7,3	5,9	0,6	2,2	3,2	4,7
– reálné ²⁾	růst v %	8,1	3,8	2,6	4,0	4,4	-0,4	-0,4	0,7	0,7	2,8
Průměrná hrubá měsíční mzda ³⁾											
– nominální	Kč	16 430	17 466	18 344	19 546	20 957	22 691	23 488	24 100	24 900	26 100
	růst v %	5,8	6,3	5,0	6,6	7,2	8,3	3,5	2,4	3,5	4,7
– reálná	Kč 2005	17 206	17 791	18 344	19 063	19 874	20 235	20 729	20 900	21 100	21 700
	růst v %	5,7	3,4	3,1	3,9	4,3	1,8	2,4	0,8	1,0	2,8
Produktivita práce	růst v %	4,3	5,1	5,0	5,4	4,1	0,8	-2,8	3,1	1,7	2,5
Jednotkové náklady práce ⁴⁾	růst v %	3,8	1,5	-0,5	1,2	3,1	5,1	3,5	-0,8	1,4	2,2
Náhrady zaměstnancům / HDP	%	43,8	42,7	43,1	43,0	42,9	44,3	44,3	43,8	43,9	43,9

¹⁾ Náhrady zaměstnancům (domácí koncept) na 1 zaměstnance podle VŠPS.

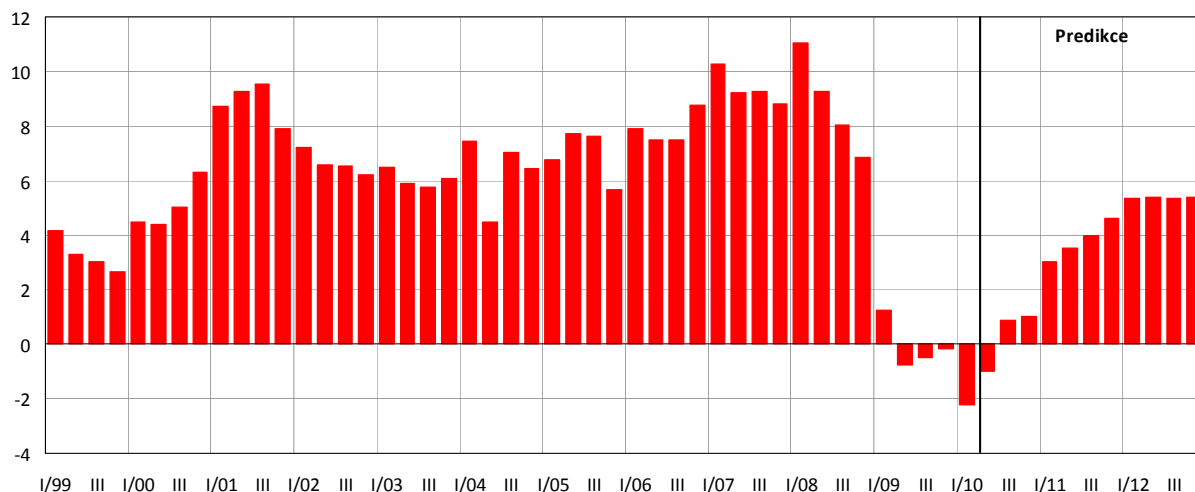
²⁾ Deflováno indexem spotřebitelských cen.

³⁾ Od června 2009 nová časová řada: průměrná mzda se vztahuje na přepočtené počty zaměstnanců v celém národním hospodářství.

⁴⁾ Podíl nominálních náhrad na 1 zaměstnance a reálné produktivity práce.

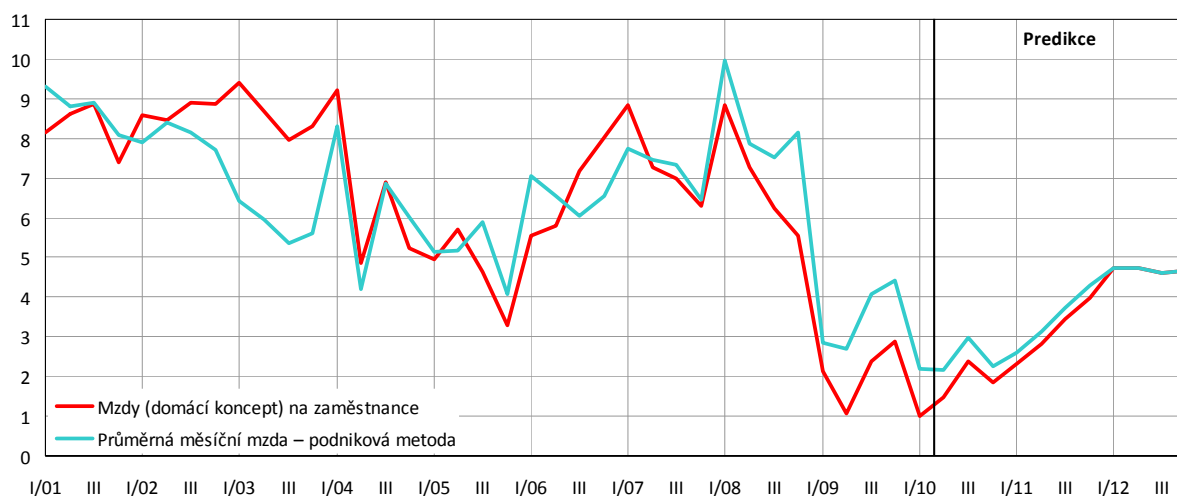
Graf C.3.4: Objem mezd a platů – nominální, domácí koncept

meziroční růst v %

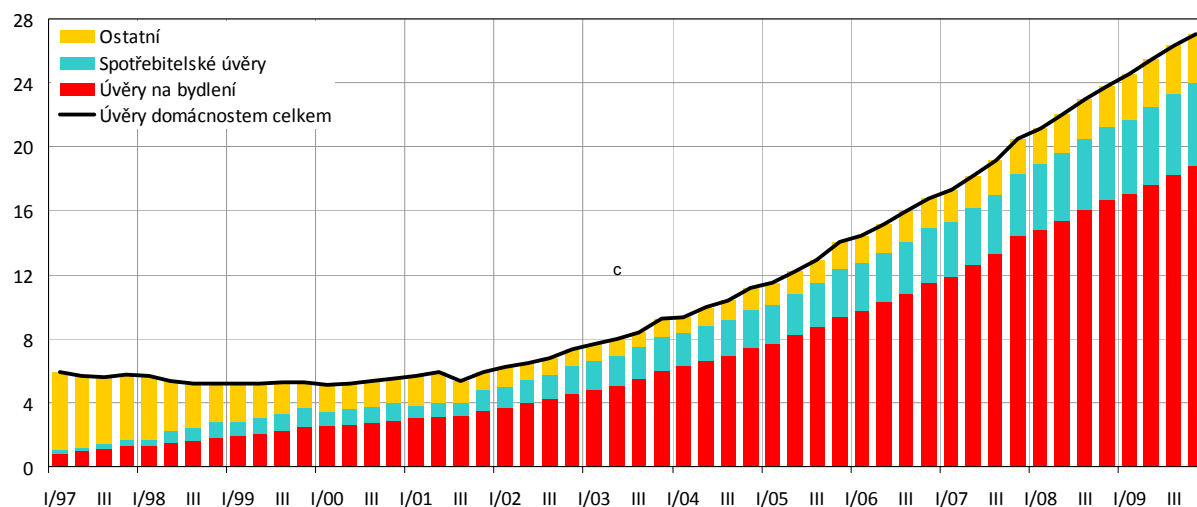
Graf C.3.5: Průměrná mzda – nominální

meziroční růst v %

Graf C.3.6: Podíl bankovních úvěrů domácnostem na HDP

z ročních klouzavých úhrnů, v %

Tabulka C.3.4: Účet domácností

		2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
									Předb.	Předikce	Předikce
Běžné příjmy											
Náhrady zaměstnancům	mld. Kč	1049	1120	1186	1273	1387	1511	1615	1575	1587	1644
	růst v %	6,8	6,8	5,9	7,3	8,9	8,9	6,8	-2,4	0,7	3,6
Hrubý smíšený důchod ¹⁾	mld. Kč	395	425	449	446	470	505	543	515	515	528
	růst v %	1,2	7,5	5,7	-0,6	5,4	7,5	7,5	-5,2	0,0	2,5
Přijaté důchody z vlastnictví ²⁾	mld. Kč	98	97	109	120	133	158	165	122	116	120
	růst v %	-5,1	-1,1	12,7	9,6	11,2	18,5	4,5	-26,3	-5,0	3,5
Sociální dávky	mld. Kč	313	324	369	386	417	466	488	526	538	547
	růst v %	8,0	3,6	.	4,6	8,1	11,8	4,5	7,9	2,3	1,6
Ostatní přijaté běžné transfery ³⁾	mld. Kč	85	91	93	103	113	122	137	146	152	159
	růst v %	7,8	6,8	2,9	10,1	9,8	8,4	12,2	6,3	4,0	5,0
Běžné výdaje											
Placené důchody z vlastnictví ⁴⁾	mld. Kč	13	19	21	20	25	29	33	22	17	18
	růst v %	-18,0	49,0	12,4	-5,3	22,3	19,4	12,5	-34,3	-20,0	1,0
Běžné daně z důchodu a jmění ⁵⁾	mld. Kč	115	128	138	140	141	157	152	138	145	154
	růst v %	8,0	11,9	7,6	1,7	0,7	10,9	-3,0	-8,9	4,5	6,7
Sociální příspěvky ⁶⁾	mld. Kč	382	408	474	507	561	615	634	596	603	625
	růst v %	9,2	6,7	.	7,1	10,6	9,5	3,2	-6,1	1,3	3,6
Ostatní placené běžné transfery ⁷⁾	mld. Kč	82	93	100	109	118	129	141	150	153	163
	růst v %	3,4	13,7	7,2	9,2	8,6	9,3	9,1	6,7	2,0	6,0
Disponibilní důchod	mld. Kč	1348	1409	1474	1551	1675	1833	1987	1977	1988	2038
	růst v %	4,3	4,5	4,6	5,3	8,0	9,4	8,4	-0,5	0,5	2,5
Výdaje na konečnou spotřebu	mld. Kč	1248	1317	1399	1443	1537	1659	1804	1804	1819	1901
	růst v %	3,4	5,6	6,2	3,1	6,6	7,9	8,7	0,0	0,8	4,5
Změna podílu v penz. fondech ⁸⁾	mld. Kč	11	13	17	19	23	26	24	14	14	14
Hrubé úspory	mld. Kč	112	105	92	128	161	200	207	187	183	151
Kapitálové transfery (příjem (-) / výdaj (+))	mld. Kč	-36	-21	-23	-25	-23	-23	-37	-38	-25	-25
Tvorba hrubého kapitálu	mld. Kč	129	122	132	136	154	191	191	167	160	159
	růst v %	6,8	-5,1	7,8	2,6	13,5	24,2	-0,2	-12,4	-4,0	-1,0
Změna finančních aktiv a pasiv	mld. Kč	23	6	-18	20	30	32	39	43	47	17
Disponibilní důchod reálný ⁹⁾	růst v %	2,4	4,4	1,8	3,3	5,3	6,4	1,9	-1,5	-1,0	0,0
Míra hrubých úspor ¹⁰⁾	%	8,3	7,4	6,2	8,2	9,6	10,9	10,4	9,5	9,2	7,4

¹⁾ Smíšený důchod drobných podnikatelů, který je souhrnem důchodu z podnikání (zisku) a důchodu z jejich pracovní činnosti pro vlastní podnik.²⁾ Přijaté úroky, dividendy, důchody z půdy, čerpání podnikatelského důchodu, důchodu z rozděleného zisku apod.³⁾ Náhrady z neživotního pojištění, soukromé mezinárodní transfery, výhry v sázkách a loteriích, státní příspěvky na stavební spoření apod.⁴⁾ Placené úroky.⁵⁾ Daň z příjmu, daň z převodu nemovitostí, místní poplatky a používání dálnic.⁶⁾ Příspěvky na sociální a zdravotní pojištění, penzijní připojištění a zákonné úrazové pojištění placené zaměstnavatelem i zaměstnancem a tzv. imputované příspěvky (nenávratné sociální výpomoci poskytnuté zaměstnavatelem).⁷⁾ Čisté pojistné na neživotní pojištění, soukromé mezinárodní transfery, pokuty ve správním a blokovém řízení, sázky apod.⁸⁾ Rozdíl mezi přijatým pojistným a vyplacenými důchody z penzijního připojištění.⁹⁾ Deflováno indexem spotřebitelských cen.¹⁰⁾ Podíl hrubých úspor na disponibilním důchodu.

Graf 3.7: **Míra hrubých úspor domácností**
v % disponibilního důchodu

